

פתח האוהל

(1) ספר בראשית פרק יח

(א) וַיֵּרָא אֵלָיו יְדֹנָד בְּאֵלֶיךָ מִמְּרָא וְהוּא יֹשֵׁב פֶּתַח הָאֹהֶל כְּחַם הַיּוֹם:

(1) ספר בראשית פרק יח

וַיֵּאמְרוּ אֵלָיו אֵיזָה שְׂרָה אֲשֶׁמֶךָ וַיֹּאמֶר הִנֵּה בְּאֹהֶל:

(י) וַיֹּאמֶר יְשׁוּב וְיֹשֵׁב אֵלֶיךָ כְּעַתְּ מִזֶּה וְהִנֵּה בֵּן לְשָׂרָה אֲשֶׁמֶךָ וְשָׁמַעַת פֶּתַח הָאֹהֶל וְהוּא אֶחָרִיו:

(83) ספר משיבת נפש אות - קלב

כשרוצה האדם לכנס אל הקדושה, אזי מתגברין ומתפשטין כנגדו הסטרא אחרא שהם היכלי התמורות מאד, וכל מה שהוא סמוך יותר לפתח הקדושה, מתגברין ומתפשטין כנגדו מאד מאד עד שיש הרבה שכבר היו אצל הפתח וחזרו, רחמנא לצלן, מחמת שלא ידעו שכבר הם אצל הפתח או מחמת שמשתטחין כנגדו מאד מאד עד שקשה לו לשברם. אבל האיש הכשר באמת הוא יושב וממתין ומתעכב ימים הרבה אצל פתח הקדושה, ואף על פי שבתוך זמן זה שהוא מתעכב אצל הפתח ומקוה ומיחל להכנס לפנים, מתגבר עליו חמימות היצר הרע מאד, אף על פי כן הוא עושה את שלו ויושב וממתין אצל פתח הקדושה ואינו רוצה לשוב לאחוריו בשום אופן, וזה בחינתו שהוא יושב פתח האהל, ישיבה מלשון עכבה, כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה, וכחם היום מרמז על התגברות חמימות היצר הרע, אף על פי כן הוא אינו רוצה להטעות את עצמו וחושב על תכליתו הנצחי באמת ואינו שב לאחור בשום אופן יהיה איך שיהיה, רק הוא יושב וממתין ומתעכב אצל פתח הקדושה ימים רבים כמה שיהיה. ואף על פי שאין מניחין אותו להכנס לתוך הפתח, וחם היום שהוא חמימות היצר הרע ליהט אותו מאד אף על פי כן הוא אינו מניח את מקומו ויושב ומתעכב אצל פתח האהל של הצדיקים והכשרים עד יורוחם מן השמים. וזהו גם כן בחינתו ויהושוע בן נון נער לא ימיש מתוך האהל, כמבאר בפנים.

(2) זוהר חלק א דף צז/ב

והוא יושב פתח האהל, הה"ד (תהלים טו א) יהו"ה מי יגור באהלך וגומר:

(39) שפת אמת ליקוטים - פרשת וירא

וירא אליו ה' כו' והוא כו' אף כי ה' מראה נפלאה כמו שכתוב בזה"ק דרגא עילאי על דרגא תתאי עם כל זה והוא יושב פתח האהל לומר פה אשב כי אויתי' להמשיך הארת המראה עליו, כחום היום גם כן כנ"ל אף כי רשפי' רשפי' אש שלהבת כו' עם כל זה לא עזב הצדיק היראה בחינת הפתח כנודע שכן צריך שלא לשכוח ימי השפלות אף בימי ההתגלות, ומה גם ליודעי חן שלא לשכוח האי דרגא דמתקרי פתח האוהל על שם שהוא הפתח כמו שכתוב ראשית חכמה יראת ה' והיא תרעא לאעלא כו', וגם הפשוט טוב שישב כענין בפתח לומר לא שלי הוא ולא בצדקתי ויושר לבכי כו' והנה אברהם אבינו ע"ה כשנראה ה' אליו בהארות גדולות מאוד כנודע רצה להמשיך המאור להחזיר למוטב גם אנשי דורו לקרבם תחת כנפי השכינה שזה ה' כל תשוקתו תמיד כנודע, ולזאת נאמר והוא יושב פתח האהל כתב רש"י ז"ל לראות אם יש עובר ושב, כי שם בפתח הזה כולם עוברים ושבים כנודע כי מלא כל הארץ כבודו והוא כמו שכתבתי לעיל שהמשיך האור אל הפתח שיאיר גם להעומד בפתח, אמנם וודאי כי בעת הקבלה לא שייך זה כי העילה עליל אז וזה ביקש לעמוד ואמר הקב"ה שב וזה שכתוב ענותך תרכני כמו שאמרו במדרש שאף שהשכינה עומדת כמו שכתוב בזה"ק פי' וירא אליו על האי דרגא נמצא השכינה בבחי' עמידה עם כל זאת הוא יושב ומשפיע ודולה ומשקה לאחרים כנ"ל, ולזה כשראו האנשים רץ לקראתם לקרבם, וחז"ל למדו מכאן גדולה הכנסת אורחים מקבלת פני השכינה שזה הענין למד אברהם אבינו ע"ה עצמו ממה שאמר לו הקב"ה שב כנ"ל ושמעתי מקשין על זה מנא לי' לאברהם זה, ולפי מה שכתבתי לא קשה מידי, ופירושו הכנסת אורחים כנ"ל להכניס העובר דרך ה' שנק' אורח כמ"ש לרוץ אורח לפני השכינה הוא כנ"ל, והבן, ואמר לו הקב"ה אתה סימן לבניך, כי גם הדיינים מצוה שישבו לאשר הם אז הפוסקים הדין, וכתוב אלקים נצב כי המשפט לאלקים הוא, והבן כי בעת המשפט ממשיכין הארות המשפט אל הצדק כי המשפט על פי דין התורה והדיינים מביאין הדין לידי מעשה והוא צירוף תורה שבכתב עם תורה שבעל פה וז"ש אלקים נצב כו' ועיין מה שכתבתי בסדר ואלה המשפטים עיין שם. ונחזור לסדר הפרשה כי מה שכתוב והוא יושב פתח כו' שאף שה' לו כל אלו המדריגות מכל מקום מעצמותו ישב בפתח ותלה הכל בחסד ה' וזה שאמר גם כן ואנכי עפר ואפר מעצמותו ורק מה שהש"י נותן